

grobu bali in poklicali policijo v pomoč, da stoji na straži pri grobu, enako razodevajo tudi sedanji liberalci strah pred višjo, božansko močjo, ki je v kat. cerkvi. Na Dunaji so v državnem zboru predlagali, da bi naj zanaprej vsak škof prisegel na — ustav, in dolgoletni kolovodja ustavakov, dr. Herbst, je podpiral ta smešni predlog s tem, da sicer vse „verske“ postave ne pomagajo nič, češ, da imajo škofje sredstev dovolj, ustavljati se državnim postavam. Dr. Kopp je bil tako odkritosrčen, da je brez ovinkov izrekel, da bi liberalci s tem dostavkom k postavi le svoj strah pred škofi pokazali. — Tudi v predlogu, ki je ravnokar v zbornico od dr. Roserja in tovarišev privlečen, da se namreč Jezuiti in njim enaki redovniki čez avstrijske meje poženejo, tudi v tem predlogu tiči veliki strah pred kat. cerkvijo, ktereji ti redovniki zvesto služijo. Nasprotniki imajo „postav“ zoper kat. cerkev po svoji želji, imajo „posilnih sredstev“, imajo brez števila brezverskih novin v svoji službi in skoro toliko privrincev, kolikor je bralcev teh novin po vseh krajih, imajo slednjič, kar je največega pomena, skoro po vseh deželah enakomiselnih vlad, ki jim pridno pomagajo, — in pri vsem tem tolik strah pred škofi in duhovniki, ki pogrešajo vseh teh strašanskih pomočkov, razen nekterih v katoliškem duhu pisanih novin! — ali ni to jasen dokaz, da biva v kat. cerkvi višja, nadzemeljska moč, proti kateri se čutijo liberalci nezmožni, proti kateri ni vsa židovska policija nič premogla, pa tudi Bismarkovo strahovanje nič opravilo ne bo.

Za velikim petkom nastopila je velika nedelja, ktero slavi 18sto let ves krščanski svet kot najbolj veseli svetek, ob katerem čutijo katoliška sreča nezmagalno, nebeško moč sv. cerkve, ki bo kakor vselej premagala tudi napotke, kateri se ji po „postavah“ delajo, da bi pokorna dekla brezverski državi bila!

Zaupajmo! Zveličar, katerega uradni pečat na kameniti plošči in policijska straža ni mogla v grobu pridržati, še živi in ljubi z enako ljubeznijo svojo sv. cerkev kakor tačas, ko je za njo svojo presvetlo kry prelival! — Zaupajmo! rečemo najpred preljubim bralcem. V sedanjem času treba moliti za škofo in duhovnike, da jim Bog modrosti in apostolskega poguma da, treba je pa tudi, da se verniki prav zvesto držijo sv. cerkve in vestno spolnujejo, kar jim velewa. — Zaupajmo! Prečastiti škofi, v edinstvu s poglavarjem sv. cerkve, izrekajo ob koncu obširnega spisa, ki so ga zastran „verskih“ postav vladi izročili, da „se ne smejo in ne bodo nikdar udali temu, kar vlada od njih pričakuje, ako bi to cerkvi na kvar bilo.“ — Nihčeer naj poguma ne zgubi, ker nismo osamljeni v boju zoper liberalne sleparije! Naj posebno delovanje pri kat. političnih društvih ne poneha, ker je ravno zdaj katoliškemu ljudstvu poduka silno treba. Če ga duhovniki zapusté, pride novošegnim Farizejem,

Saducejem in pismoukom v roke, kateri ga lahko zbegajo, kakor so ga na Judovskem ob času Kristusovem. — Kar trpimo v obrambi sv. cerkve, v obrambi vernikov pred zapeljivci, je pri Bogu velika zasluga! Naj povemo, kar je v tem oziru pisal l. 1867, ko je z Beustom liberalizem k nam privandral, sväten človek, namreč izvrstni katoličan dr. Pachmann: „Duhovnik prave katoliške zavesti se ne bo ustrašil takih prehodnih prekretoev (križ.) Vsaj ve, da se službina leta ob časih, kat. cerkvi sovražnih, ne štejejo samo po dvoje kakor bojna leta pri vojaščini, marveč se štejejo (pri Bogu) po stoletjih!“

Pogum toraj v zaupanju na Boga in nebeško moč sv. cerkve! Po boju do zmage!

Gospodarske stvari.

Kmetijski stroji,

njih dejanska korist in poraba.

I.

Delalne moči postajajo od dné do dné bolj drage, kljubu visoki dnini je tudi delalcev prav težko dobiti. To je velika nadloga kmetovalcem. Kar namreč na svojem zemljišču pridelajo, jih stane neprimerno velikih stroškov; vsled tega pa tudi trgovina z domačimi pridelki znatnega dobička dati ne more, ker razun dragega pridelovanja tudi silni davki kmetovalcu hudo prizadevajo. Nasledék vsega tega je, da so kmetijska posestva od svoje prave cene veliko zgubile, ker se vsakdo boji, kupiti ali prevzeti kmetijsko posestvo, pri katerem se v sedanjih razmerah, pri splošnjem pomanjkanji delalnih moči, le z velikimi stroški gospodariti da.

V takih razmerah nastane za kmetovalca naglavno vprašanje: Kako si pomagati, da mu ni treba toliko delalcev in toliko stroškov, da si pa prihodke kolikor mogoče poviša ter neha biti suženj delalcem, na ktere je zdaj navezan? — To bode le dosegel, ako se poprime dobrih, porabnih kmetijskih strojev (mašin), s kterimi si prihrani mnogo delalcev, opravi delo v prav kratkem času ter zamore svoje pridelke z večim dobičkom spečati. —

Dobro gospodarstvo je izvir blagostanja, ki nam če dalje bolj peša; zatorej hočemo bralcem „Gospodarja“ na korist po vrsti popisati važnejše kmetijske stroje, njih porabo in kje da se po najnižji ceni dobijo. Ako bo mogoče, pojasnovali bomo popise posamesnih strojev s podobami, vse pa le na podlagi skušenj in po najboljšem prepričanji. (Dalje sledi.)

Navadnejše telečje bolezni in domača zdravila proti njim.

(Po „Pr. Ldw.“)

Hromost in protin pri teletih.

Ta bolezen je vnetje členkov na nogah. Z njo je pa večidel v tesni zvezi drista, koja iz vnetja pečične žleze ali smolike (Gekrösedrüse) izvira. Sicer se pri sesavnih teletih ta bolezen le bolj redko nahaja, ni pa svetovati boleno živino z domačimi zdravili zdraviti. Odstavljene živali bolj pogosto napada in treba je vsakokrat, če je bolezen trdovratna in se večkrat povrača, izvedenega živinskega zdravnika poklicati.

Lizavost.

Lizava teleta vse, kar doseči morejo, obližujejo, posebno pa hlevne stene. Če je ta bolezen v družbi z želodčevim in črevnim katarom, je treba živinčetu notranjega zdravila. Vliiva se jim nekoliko pelinovega čaja, v katerem se je nekoliko lugove soli raztopilo. Bokal (firkelj) pelinovega čaja, 2 lota lugove soli v njem in vsake tri ure $\frac{1}{4}$ maseleca se daje.

Črvi, gliste napravljajo odstavljenim teletom in tudi takim, ki dolgo sesajo in so za pleme namenjeni, dostikrat koliko ali madron. Trebuh je napet, živina hujša in v izločkih so krajše in daljše gliste. Pri vsem tem pa živinčeta rada jedó. Takim teletom se daje na tešče po dvakrat masele mleka, v katerem sta bila 2 kvinteleca česna skubana, in dva kvinteleca senesovega perja (Sensblütten) vrelo poparjena. Če se ti pa samo dozdeva, da imajo teleta gliste in jim te ne delajo posebnih nadlog in težav, pa pusti živino in gliste pri miru.

Uši pri teletih.

Ta grdi mrčes se najbolje zabrani in odpravi, ako se živali prav snažno in čisto držijo, pridno štrigljajo in ščetajo. Maža iz živega srebra, kakor se za to v lekarnicah dobiva, se živinčetu po tilniku in tam, kder se uši najrajše zarezajo, dobro vriba in vtire. Da se pa živina ne more oblizovati, naj se ji na gobček natakne nagobčnik (Maulkorb). Če so se pa uši v kakem hlevu do dobrega že zaredile, tičijo po vseh špranjah in razpoklinah, v zidovju, stenah in jasilih. Takrat se morajo tudi te stvari dobro osnažiti in štrigelj in ščet naj se po vsaki rabi kolikor mogoče čisto osnažijo.

J. Neuschmid,

n. av. deželni živinski zdravnik.

Gospodarske naznanila.

Skrb za dobre ceste. Po sklepu dež. odbora se pošlje okrožnica vsem okr. zastopom, da skušajo kolikor se le da, ceste popravljati, da se bo dalo po njih voziti. Vnemarnost pri

popravljanju cest bode dež. odbor kaznoval. — Vse to bo le malo kaj pomagalo.

Proti mrčesom. Dež. odbor je vnovič okr. zastopom ukazal paziti na to, da srenje in posestniki po postavi od 10. dec. 1868 škodljivi mrčes pokončavajo, in da se kolikor le mogoče po §. 3. omenjene postave darila dajejo ozim, ki donašajo ugonobljenih hroščev (kebrov) na ogled. — Gg. učitelji bi zamogli pri tem mnogo pripomagati.

Dopisi.

Od Drave, konec sušca. (Za navržek k Seidlnovi nezaupnici.) Prav ste storili narodni možje marbeškega okraja, da ste Seidlnu nezaupnico za pisanko na Dunaj poslali. Zasluzi je res v polni meri po svojem obnašanju kot poslanec, ker je v verskih, narodnih in srenjskih rečeh naš zopernik, ki ne gleda na naše koristi, ampak se suče po volji nemško-liberalne stranke. Naj dostavim, kako mož doma postopa. Ne le da skuša vse kamške in križevske župane in srenje pod svoj klobuk spraviti, voha in pozveduje tudi, kaj da se o njem po hramih govori in kdo neki ga tolikokrat po časnikih graja. V ta namen je poklical pred nekaj tjedni po kamškem beriču, ki je imel debelo gorjačo, malega dekleta pozno v noč v svojo pisarno ter mu je protil, da ga bo kaznoval in na osem dni zaprl, ako ne pove vsega, kar je čulo v hramu tistega Kamčana govoriti, kateri se Seidlna nič ne boji. Dekle se strahu trese pred strahom in se joče, pa ne ve nič povedati. Ali ni takošno strahovanje nedolžnega otročiča prava surovost? Po tem takem hoče Seidl ljudem celó jezike zavezati! To si naj gospodje predstojniki za ušesa zapišejo in dobro prevdarijo, preden se gosp. Seidlnu popolnoma udajo; zakaj če bo gosp. Seidl njihov nadžupan postal, bodo čutili nja „vojaško oštrost“ in liberalno brezozirnost, ter po zgubljeni svobodi — solze prelivali! — Zatoraj možje pošteni, držite skupaj in branite si srenjsko samostalnost in svobodo proti človeku, kateremu ni druga mar, kakor da bi komandiral, in ako mogoče, ves okraj strahoval in nemško-liberalni stranki podvrget.

Iz Celja, 27. sušca. (Žalostni petek in bratovščina Marije 7 žalosti.) Za celjsko mesto bil je žalostni petek že v starodavnih časih pomenljiv in se je v lepi gotični kapeli farne cerkve sv. Daniela slovesno obhajal. Že od davnih časov namreč bila je tukaj bratovščina žalostne Matere božje, pri kateri so bili vpisani imenitni svetnega in duhovskega stanja iz cele savinske in dravske doline in je bila namenjena v zadobljenje blažene ali srečne smrtne ure. Gregor Veffen, viši diakon, dekan te bratovšine in konec 16. stoletja župnik v Konjicah, imenuje to